

Władze uczelni publicznych zostaną odmłodzone

SZKOLNICTWO WYŻSZE | Od 1 października nauczyciele akademicy będą mieli bierne prawo wyborcze do 65 lat. Profesorom uprawnienie to będzie przysługiwało do 70 lat

JOLANTA OJCZYK

W przyszłorocznych wyborach na rektorów, dziekanów oraz członków senatu uczelni publicznej będą mogli startować zatrudnieni w niej jako w podstawowym miejscu pracy profesorowie przed siedemdziesiątką i nauczyciele akademicy, którzy nie ukończyli 65. roku życia.

Tak wynika z wchodzącej w życie 1 października nowelizacji ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Zmiana ta pozwoli rozwiązać wiele wątpliwości, które budzą obowiązujące przepisy, a także odmłodzi władze wielu uczelni.

Kiedy osiąga się wiek emerytalny

Obecnie art. 71 ustawy z 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (DzU nr 164, poz. 1365) bierne prawo wyborcze przyznaje nauczycielowi akademickiemu, który nie osiągnął wieku emerytalnego. Zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wiek emerytalny wynosi co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn. Mimo to wiele uczelni, np. do czerwca Uniwersytet Warszawski (UW),

uważało, że mianowany nauczyciel zatrudniony na stanowisku profesora ma prawo kandydowania w wyborach uczelnianych do 70. roku życia, ponieważ mianowanie gwarantuje mu pracę do tego wieku. – Takie zapisy statutu można uznać za niezgodne z prawem o szkolnictwie wyższym – uważa Krzysztof Gąsior z kancelarii **Raczkowski i Wspólnicy**. Zgodnie z nim bierne prawo wyborcze nie przysługuje nauczycielowi, który co prawda nie ukończył jeszcze 70 lat, ale osiągnął już wiek emerytalny – wyjaśnia Gąsior.

Szkoły wyższe uważają inaczej. – Skoro stosunek pracy mianowanego nauczyciela zatrudnionego na stanowisku profesora wygasa z końcem roku akademickiego, w którym ukończył on 70. rok życia, to w tym wieku osiąga on wiek emerytalny – mówi Katarzyna Łukaszevska z biura prasowego UW.

Wygaśnięcie stosunku pracy to jednak nie to samo co osiągnięcie wieku emerytalnego. Doprecyzowanie przepisów ustawy może spowodować, że część starszej kadry akademickiej nie będzie mogła kandydować w przyszłorocznych wyborach uczelnianych. Mimo że statuty przygotowane na bazie obowiązujących przepisów dawały im takie prawo.

WYBORY W UCZELNIACH W 2012 ROKU

Kto może kandydować i głosować

- **Bierne prawo wyborcze**, czyli prawo do kandydowania, od 1 października 2011 r. przysługuje nauczycielom akademickim zatrudnionym na uczelni jako podstawowym miejscu pracy, którzy nie ukończyli 65. roku życia, a w przypadku osób posiadających tytuł profesora – 70. roku życia, a także pracownikom niebędącym nauczycielami zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy, studentom oraz doktorantom.
- **Czynne prawo wyborcze**, czyli prawo do wybierania, mają nauczyciele akademicy zatrudnieni na uczelni jako podstawowym miejscu pracy, pracownicy niebędący nauczycielami zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy, studenci oraz doktoranci niezależnie od wieku.

– Do 1 października uczelnie muszą jednak dostosować statuty do nowych przepisów – mówi Bartosz Loba, rzecznik prasowy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Wygaśnięcie mandatu

Statut uczelni powinien też określać przypadki wygaśnięcia mandatu przed końcem kadencji. Wiele szkół zapisuje w nim, że mandat wygasa wraz z utratą biernego prawa wyborczego, np. Uniwersytet Jagielloński czy Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

– Zgodnie z nowelizacją taki zapis w statucie będzie ozna-

czał, że swoje funkcje jako organy uczelni przestaną pełnić nauczyciele akademicy w wieku 65 lat, a profesorowie w wieku 70 lat – uważa Krzysztof Gąsior. Jego zdaniem, jeśli uczelnie nie wskażą, że mandat do pełnienia funkcji wygasa wraz z utratą biernego prawa wyborczego, to gdy osoba ją sprawująca osiągnie 65 lub 70 lat, nie utraci automatycznie mandatu – uważa Krzysztof Gąsior.

MNiSW stoi na stanowisku, że utrata biernego prawa wyborczego nie powinna stanowić przesłanki wygaśnięcia mandatu. Zwłaszcza że zgodnie z ustawą rektor po osiągnięciu 70 lat może pełnić swoją funkcję do zakończenia kadencji. ■